

BOOST dit dansk - grib og gengrib unge med dansk som andetsprog i Aarhus

En forebyggende indsats, der støtter op, om alt det gode skolerne allerede gør

Aarhus er for alvor kommet på verdenskortet og har vokseværk med nye indbyggere. Et luksusproblem, når vi kigger ind i de nuværende rekrutteringsudfordringer. Ca. en tredjedel har udenlandsk baggrund og dem skal vi være bedre til at imødekomme med en mere systematisk og effektiv indsats, så de oplever, at der er brug for de ressourcer de kommer med, og at vi i Aarhus forventer, at de deltager aktivt ind i både uddannelse og beskæftigelse.

Hvad har vi allerede på området:

- Vi har et velfungerende administrativt system
- Vi har et velfungerende skolesystem
- Vi har mange supplerende tilbud og projekter til borgere med dansk som andetsprog

Men i Aarhus er der desværre stadigvæk et stort antal tosprogede elever (*hver femte elev med DSA ^[1]*), der ikke består og gennemfører eksamen i dansk i 9. klasse. Det gælder både børn, der er født og opvokset i Danmark, men det gælder også børn, der kommer til Danmark (Aarhus) i en senere alder. Det er risiko for at mønsteret gentages.

Hvordan kan vi udvikle området?

- Vi kan iværksætte og tilbyde systematisk undervisning i dansk, som en ny ung borger kan blive bekendt med allerede ved første møde i Borgerservice.
- Vi kan supplere med konkrete tiltag til den danskundervisning børnene allerede får i folkeskolen, så der er en synergi mellem det skolen tilbyder og de lektiehjælpende initiativer.
- Vi kan lave et pilotprojekt med effektmåling af læseudvikling, skrivefærdigheder samt den generelle trivsel og motivation for at gå i skole.

Hvorfor er skolerne udfordrede med at løfte opgaven?

Jf. rapporterne på DSA-området^[2] er det tydeligt, at mange lærere oplever, at de ikke lykkes med opgaven omkring FX den supplerende undervisning i dansk som andetsprog.

I Danmark, som i mange andre dele af verden, er der en stigende tradition for, at elever får lektiehjælp efter skoletid, udbudt af private aktører herunder MentorDanmark, GoTutor mfl. Men langt fra alle familier er velbemidlede nok til at give deres børn denne mulighed.^[3]

I San Francisco har man siden 2002 givet 1:1 lektiehjælp til udsatte etniske minoriteter med henblik på at udvikle deres skrivelyst og selvopfattelse. Organisationen 826 Valencia^[4] er nonprofit og er finansieret af både den lokale generøsitet og af staten/distriktet.

University of Virginia^[5] har desuden med deres analyse af at give høje doser af ekstra faglig støtte udført af eksperter vist, at det har en enorm betydning for elevernes faglige udbytte.

Disse lektiehjælpende initiativer er alle støttet af både distriktet, private virksomheder og fonde. Der er faguddannede eksperter i alle tiltagene og et tæt samarbejde med civilsamfundet. I Aarhus kommune vil det være muligt at lave et tilsvarende samarbejde med både pensionerede lærere og lærerstuderende. De studerende vil endda også opleve mesterlærende principper for netop undervis-

ning i DSA, hvilket de kan tage med videre i deres kommende virke som lærere.

Som opsamling på de ovennævnte initiativer i USA peger alle analyser på, at især elever fra lavindkomstgrupper samt med anden etnisk herkomst har fået et markant fagligt løft og er kommet godt videre i uddannelses- og arbejdslivet. Med andre ord; de oplever livsduelighed.

På den baggrund stilles der et konkret forslag om at "gribe" nye unge tilflyttere med (dansk som andetsprog) i Aarhus bedst muligt samt at "gengribe" de børn og unge vi allerede har. Dette for at:

- Afprøve hvordan Aarhus bedre og mere effektivt "kan gribe" og være leverance- og konkurrencedygtige med systematisk undervisning i dansk som andetsprog (jf. rekrutteringskrisen).
- Afprøve hvordan Aarhus "kan gengribe" de unge vi har med supplerende organiseringer. Afprøve en ny form for vejledning og støtte til unge med dansk som andetsprog i udskolingens hårde år med den udvidede krævende faglighed.

Forslag

Radikale Venstre foreslår, at der afprøves en ny model for, hvordan man i Kultur- og Borgerservice kan være aktiv aktør i at løfte danskundskaberne for udskolingselever med DSA med systematisk faglig støtte udført af eksperter på området. Det er endvidere en model, der går direkte til eleven og hvor kerneopgaven er central.

Radikale Venstre foreslår, at:

- En elev med DSA og sprogstøttebehov i udskoling (7. – 10. klasse) får intensive BOOSTER forløb i de danskfaglige principper, der evalueres og måles på til afgangseksamen i 9. klasse. Dette foregår både på hold i/efter skoletid og 1:1 mentoring både i og efter skole.

Der er tale om målrettede og intensive undervisningsforløb for elever med behov for hjælp til at kunne gå til prøve i de danskfaglige discipliner; Læsning, retskrivning, skriftlig fremstilling, den obligatoriske projektopgave, mundtlig eksamen herunder synopsis og fremlæggelse.

Undervisningsforløbene vil kunne indeholde følgende elementer;

- Undervisning i de 4 danskfaglige discipliner
- Lektiehjælp som 1:1 bookes direkte med underviser
- Vejledning som individuelle aftaler.
- Undervisningen taler ind i det eleverne allerede arbejder med i deres daglige skolegang.

Finansiering:

BOOST dit dansk 20 timer i ugen	Indhold	Antal	Varighed	Årligt beløb
Elevforløb på hold (fysisk)	Varierende	12 elever pr. hold	August - ultimo juni	
1:1 online	Individuel hjælp			
Gruppevejledning (fysisk/online)	Gruppevejledning			
I alt om året				kr. 619.190 kr.